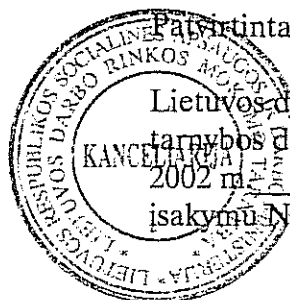

LIETUVOS DARBO RINKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA

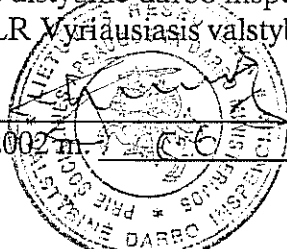
Lietuvos darbo rinkos mokymo
tarybos direktoriaus
2002 m. 06 mėn. 25 d.
įsakymu Nr. 09-03-66

CHEMINIŲ PRODUKTŲ GAMYBOS OPERATORIUS
Operator of the production of chemical products

Programos kodas: 362052407
Mokymosi trukmė: 20 savaičių
Bazinis išsilavinimas: vidurinis
Suteikiama kvalifikacija: cheminių produktų gamybos operatorius

MOKYMO PROGRAMA SUDERINTA:

Valstybinė darbo inspekcija
LR Vyriausiasis valstybinis darbo inspektorius

_____ M. Pluktas
2002 m. _____ mėn. 20 d.

Darbo rinkos profesinio mokymo programų
ekspertų išvados:

Mokymo programa atitinka bendrąsias darbo rinkos profesinio mokymo programų reikalavimus. Tinka mokyti cheminių produktų gamybos operatorius.

Darbu saugos mokymo programų
ekspertų komisijos pirmininkas

V. Baranauskas

2002 m. 06 mėn. 25 d.

PROGRAMOS ABPIŪDINIMAS

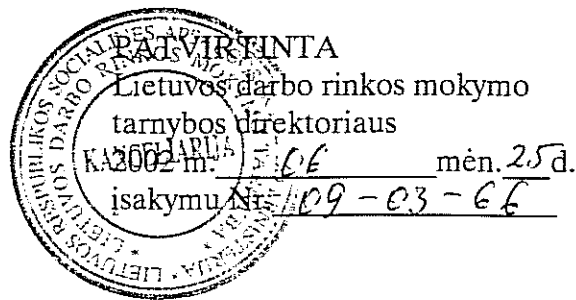
Chemijos ir jai giminingų pramonės šakų įmonėse gaminama daugybė įvairiausių produktų. Ši mokymo programa taikoma operatorių, dirbančių cheminių produktų gamyboje, mokymui. Baigęs šią mokymo programą, operatorius turės minimalias žinias ir galės atlikti jam pavestas operacijas aptarnaujant nesudėtingų gamybų technologinius procesus. Jam išduodamas valstybės pripažintas pažymėjimas. Aptarnaujant sudėtingus cheminių produktų gamybos procesus, cheminių produktų gamybos operatoriui dar skiriamas dubliuotojo darbas, vadovaujant kvalifikuotam operatoriui.

Tik įgijus praktinius įgūdžius, ir turint visus, tai darbo vietai reikalingus pažymėjimus (slėginių indų operatoriaus, pavojingų technologinių dujų vamzdynų operatoriaus ir pan.), cheminių produktų gamybos operatoriui leidžiama dirbti savarankiškai.

Pakeitus darbo vietą (perėjus į kitą technologinį cechą), operatoriui skiriamas praktinis mokymas susipažinimui su naujai aptarnaujamo proceso technologine schema, technologiniu procesu, pagrindinių aparatų ir įrengimų darbu, sudaroma nauja praktinio mokymo programa, būtina tai darbo vietai. Šio praktinio mokymo pabaigoje darbininkui skiriamas praktinių įgūdžių patikrinimas.

Mokytis cheminių produktų operatoriaus specialybės gali ne jaunesni kaip 18 metų asmenys.

Asmenims, sėkmingai išlaikiusiems egzaminus, suteikiama profesinė cheminių produktų gamybos operatoriaus kvalifikacija ir išduodamas valstybės pripažintas pažymėjimas (lygmuo 2100) ir atestacijos pažymėjimas.

Mokymo programos kodas 362052407

KVALIFIKACINIAI REIKALAVIMAI

Cheminių produktų gamybos operatorius turi žinoti:

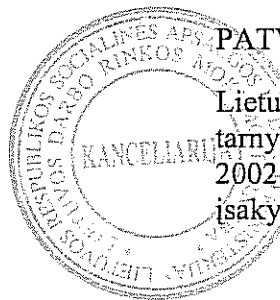
1. Bendrosios chemijos pagrindus.
2. Cheminių produktų gamybos žaliavas, gamybos technologines schemas.
3. Visų, esančių jo žinioje ir jo aptarnaujamų technologinių aparatų ir įrengimų paskirtį, konstrukciją ir veikimo principą.
4. Technologinio režimo palaikymo tvarką ir technologinio proceso reguliavimo taisykles. Technologinių rodiklių, priklausančių nuo operatoriaus darbo, įtaką procesui ir kokybei.
5. Pagrindinių ir pagalbinių technologinių įrenginių konstrukciją, paskirtį ir darbo principą.
6. Proceso automatikos, kontrolės ir blokuotės schemas.
7. Technologinių įrengimų aptarnavimo taisykles.
8. Pagalbinių ir pagrindinių įrenginių paleidimo taisykles.
9. Avarinio stabdymo tvarką. Avarijų lokalizavimo ir likvidavimo tvarką.
10. Galimus technologinio režimo pažeidimus, jų pažeidimų priežastis, galimybes jų išvengti bei apsisaugoti. Technologinį reglamentą ir jo normas.
11. Elektrosaugos, priešgaisrinės saugos operatoriaus darbo vietoje taisykles.
12. Aplinkos apsaugos reikalavimus, operatoriaus aptarnaujamo technologinio proceso įtaką aplinkai, bei galimas pasekmes, pažeidus technologinio režimo normas.
13. Darbo higienos reikalavimus.
14. Pirmos pagalbos teikimo metodus, atsitikus nelaimingam atsitikimui.

Cheminių produktų gamybos operatorius turi mokėti:

1. Vesti technologinį procesą pagal technologinio reglamento bei darbinį instrukcijų reikalavimus.
 2. Išvengti nukrypimų nuo technologinio režimo normų, kurios galėtų sukelti gaminamo produkto kokybės pablogėjimą, įrengimų gedimus.
 3. Atlikti technologinių įrengimų stabdymą ir paleidimą bei pereiti iš darbinio režimo rezervinį.
 4. Atlikti automatinį ir rankinį technologinio proceso reguliavimą vietoje bei iš centrinio valdymo punkto.
 5. Kontroliuoti ir reguliuoti technologinio režimo parametrus pagal kontrolės matavimo prietaisų parodymus.
 6. Operatyvinės ir techninės dokumentacijos vedimo tvarką.
 7. Paruošti technologinius įrengimus remontui ir priimti po remonto.
- Priimti ir perduoti pamainą pagal darbų saugos instrukcijos reikalavimus.

UAB "Achemos" mokymo centras, profesijos mokytoja-ekspertė Dalia Keršienė

LIETUVOS DARBO RINKOS
MOKYMO TARNYBA

PATVIRTINTA

Lietuvos darbo rinkos mokymo
 tarnybos direktoriaus
 2002 m. birželio 25 d.
 įsakymu Nr. 09-03-66

MOKYMO PLANAS

Mokymosi trukmė: 800 val.

Eil. Nr.	Dalykų pavadinimai	Skiriama val.		Atsiskaitymo forma
		Iš viso	Iš jų prakt. užsiėm.	
	TEORINIS MOKYMAS	164	28	
1.	Bendrosios žinios	2	-	-
2.	Organinės ir neorganinės chemijos pagrindai	6	-	I
3.	Specialioji technologija su bendrosios chemijos pagrindais	36	-	KE
4.	Chemijos pramonės procesai ir aparatai	28	-	KE
5.	Kontrolės matavimo prietaisai ir automatika	28	10	KE
6.	Bendras elektrotechnikos pagrindų kursas	24	14	KE
7.	Technologijų ir technologinių aparatų priežiūra ir eksploatacija. Reikalavimai aptarnaujant technologinius įrenginius	10	2	I
8.	Gamtosaugos reikalavimai. Aplinkosauginis supratimas.	8	-	-
9.	Darbo teisės klausimai	2	-	-
10.	Ekonominių žinių pagrindai	2	-	-
11.	Darbuotojų sauga ir sveikata. Priešgaisrinės saugos reikalavimai. Elektrosauga.	16	2	I, KE
12.	Darbo higiena .	2	-	-
	PRAKTINIS MOKYMAS	612	612	KE
	Konsultacijos ir baigiamasis tikrinimas	24	24	-
	Iš viso	800	664	

Operatoriams, baigusiems atitinkamo dalyko kursą , papildomai žinios tikrinamos kvalifikacinio egzamino (plane žymima KE) ar įskaitos (I) metu.

Baigiamajam žinių tikrinimui skiriama po 30 min. kiekvienam egzaminuojamam asmeniui.

MOKYMU REIKALINGA ĮRANGA

Teoriniam mokymui reikalingas kabinetas, aprūpintas vaizdinėmis ir techninėmis priemonėmis :

1. diaprojektoriumi, grafoprojektoriumi, ekranu ir vaizdumo priemonėmis:
 - darbų saugos plakatais, aptarnaujant pavojingus cheminius procesus;
 - įrenginių brėžiniais, schemomis;
 - skaidrėmis, kuriose pateikiama gaminamos produkcijos technologinio proceso schemas, brėžiniai, aparatų pjūviai, konstrukcija ;
 - absorbcijos proceso maketu;
 - amoniako gamybos maketu ;
 - valdymo punkto maketu ar natūraliu valdymo punktu gamybiniame ceche;
 - slėgio, temperatūros, kiekio, koncentracijos, lygio kontrolės matavimo prietaisų pavyzdžiais;
 - reguliuojančiais, redukciniais ir apsaugos vožtuvais;
 - uždaromąja armatūra;
 - asmeninių apsaugos priemonių pavyzdžiais -
 - filtruojančių dujokaukių su "M","KD", "A", "A2B2E2K2" dėžutėmis pavyzdžiais,
 - prieštrukšminiais kištukais,
 - šalmais,
 - apsauginiais akiniais ir apsauginiais skydeliais,
 - rūgščiai ir šarmams atspariais darbo rūbais,
 - rūgščiai ir šarmams atspariomis pirštinėmis, guminėmis pirštinėmis.
2. Technologinių procesų, pateikiamų programoje, reglamentų kopijomis;
3. Darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijų kopijomis;
4. "Cheminės technologijos" vadovėliais ar konspektais;
5. "Cheminės technologijos procesai ir aparatai" J.Ciparis ir kt. vadovėliu;
6. Darbuotojų saugos ir sveikatos teisės aktais.

Praktinis mokymas vykdomas tik išklusius teorinio mokymo kursą, veikiančiame technologiniame cheminių produktų gamybos ceche, centrinio valdymo punkto operatoriaus darbo vietoje, vadovaujant praktinio mokymo instruktoriui. Vienoje operatoriaus darbo vietoje praktinį mokymą gali atlikti 1-2 mokiniai. Vienam mokiniui skiriamas vienas praktinio mokymo instruktorius.

Kiekvienas besimokantysis pildo praktikos dienyną, prie kurio pridedama praktinio mokymo programa, skiriama praktikos užduotis. Pasibaigus praktikai, įrašai praktikos dienyne turi atitikti mokymo programos turinį, atsakingas praktinio mokymo instruktorius pateikia besimokančiojo gamybinę charakteristiką, įvertina praktinio mokymo užduoties atlikimą pažymiu pagal dešimtbalį sistemą.

REIKALAVIMAI PEDAGOGŲ KVALIFIKACIJAI

Darbo rinkos profesinį mokymą vykdančių profesijos mokytojų, praktinio mokymo instruktorių kvalifikacija turi atitikti Švietimo ir mokslo ministerijos patvirtintus bendruosius kvalifikacinius reikalavimus:

- profesijos mokytojas turi turėti aukštąjį techninį išsilavinimą ir ne mažesnę kaip trijų metų praktinio ar pedagoginio darbo patirtį;
- praktinio mokymo instruktorius turi turėti aukštesnįjį techninį išsilavinimą ir ne mažesnę kaip penkerių metų praktinio darbo patirtį;
- turėti pedagoginių, psichologinių ir mokymo metodikos žinių pagrindus.

Mokyti cheminių produktų gamybos operatorius gali šiuos reikalavimus atitinkantys inžinieriai chemikai, mechanikai bei automatikai.

Vadovauti praktiniam mokymui gali cheminių produktų gamybos operatoriai, turintys aukštąjį ar aukštesnįjį išsilavinimą ir ne mažesnę kaip 5 metų praktinio darbo patirtį.

Pedagogai turi būti atestuoti vadovaujantis darbo rinkos profesijos mokytojų atestacijos nuostatais.

Be šių reikalavimų, mokymą vykdančios profesijos mokytojai ir praktinio mokymo instruktoriai turi atitikti Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos nustatytus papildomus reikalavimus suaugusiųjų profesiniam mokymui t.y. turi žinoti suaugusiųjų mokymo specifiką ir mokėti ją taikyti.

Profesijos mokytojai, dalyvaujantys cheminių produktų gamybos operatorių mokyme turi turėti Chemijos ir naftos chemijos pramonės sprogū, degių gamybą vadovų galiojančią darbų saugos atestaciją.

PATVIRTINTA

Lietuvos darbo rinkos mokymo
tarnybos direktoriaus
2002 m. birželio 25 d.
isakymu Nr. 09-03-66

ATSKIRŲ MOKYMO DALYKŲ PROGRAMA

Mokymo trukmė: 800 val.

Amžius: ne jaunesni kaip 18 metų.

TEORINIS MOKYMAS

1. BENDROSIOS ŽINIOS

Šioje temoje pateikiama medžiaga apie bendrovėje naudojamas žaliavas, jų sudėtį, paruošimą ir perdirbimą, gaminamos pagrindinės ir pagalbinės produkcijos charakteristikas ir panaudojimo galimybes.

Šios temos mokymui skiriama 2 val.

Eil. Nr.	Potemių pavadinimai	Valandų skaičius
1.	Bendrovėje naudojamos žaliavos, gamybos apimtys, energetiniai resursai.	1
2.	Gaminamos produkcijos charakteristikos, tolesnis pagamintos produkcijos perdirbimas bei panaudojimas. Gaminamos pagrindinės produkcijos kokybės rodikliai.	1
Iš viso		2

2. ORGANINĖS IR NEORGANINĖS CHEMIJOS PAGRINDAI

Šiame dalyke supažindinama su cheminių medžiagų klasifikacija, pagrindiniais chemijos dėsniais, medžiagų sandara.

Dalyko mokymuisi skiriama 6 val.

Eil. Nr.	Potemių pavadinimai	Valandų skaičius
1.	Atomo sandara. Periodinė elementų sistema. Elementų atomų elektroninė sandara.	1
2.	Cheminiis ryšys. Joninis ir kovalentinis ryšys. Kiti cheminio ryšio tipai. Organinės ir neorganinės medžiagos.	2
3.	Cheminių reakcijų tipai. Technologinių procesų pusiausvyra. Cheminių reakcijų greitis. Optimalaus technologinio režimo parinkimas.	2

4.	Įskaita	1
		Iš viso
		6

Šio dalyko mokymasis baigiamas įskaita.

3. SPECIALIOJI TECHNOLOGIJA SU CHEMINĖS TECHNOLOGIJOS PAGRINDAIS

Šis dalykas nagrinėja metodus ir priemones, kaip gamtines žaliavas paruošti, suskirstyti ir perdirbti į chemines medžiagas. Joje pateikiama medžiaga apie gamtinių dujų paruošimą amoniako gamybos procesui bei amoniako tolesnį perdirbimą į azoto rūgštį bei azotines trąšas. Aiškinant gamybos būdus pateikiamos technologinės schemos, naudojamos bendrovėje. Taip pat supažindinama su metilo alkoholio gamybos procesu, kitų organinių produktų gamybos technologija bei jų panaudojimo galimybėmis.

Dalyko mokymuisi skiriama 36 val.

Eil. Nr.	Potemių pavadinimai	Valandų skaičius
1.	Technologinės schemos. Periodiniai ir nuolatiniai procesai. Pagrindiniai technologinių procesų rodikliai.	1
2.	Naudojamo vandens charakteristika ir paruošimas.	1
3.	Oro sudėtis. Atmosferos azoto surišimo būdai. Azoto ir deguonies gavimas iš oro.	3
4.	Vandenilio gavimas. Gamtinių dujų konversijos metodai.	4
5.	Konvertuotų dujų valymo būdai ir schemos.	3
6.	Amoniako savybės, rūšys, laikymas ir tolesnis perdirbimas. Amoniako sintezė.	4
7.	Azoto rūgšties savybės, rūšys ir panaudojimas. Azoto rūgšties gamybos schema.	3
8.	Mineralinių trąšų klasifikacija, trąšų sudėtis.	1
9.	Amonio salietros gamyba.	2
10.	Karbamido sintezės procesas.	3
11.	Kalcio amonio nitrato gamyba.	2
12.	Karbamido amonio salietros gamyba.	1
13.	Amoniakinio vandens gamybos procesas.	1
14.	Pagrindinės organinės sintezės technologijos. Metilo alkoholio savybės, gamybos žaliavos. Gamybos technologinė schema. Metanolio rektifikacijos procesas.	3
15.	Karbamidinių dervų gamybos procesas. Polikondensacijos reakcijos. Gaminamos dervos rūšys ir panaudojimas.	2
16.	Polivinilacetatinės dispersijos gamybos žaliavos. Polimerizacijos procesas. Gamybos technologinė schema.	2
		Iš viso
		36

Dalyko išmokimas patikrinamas kvalifikacijos egzamino metu.

4. CHEMIJOS PRAMONĖS PROCESAI IR APARATAI

Šiame dalyke pateikiama medžiaga apie cheminės technologijos procesų klasifikavimą, Skysčių ir dujų transportavimą, šiluminius bei masės kaitos procesus. Pateikiama aparatų ir mašinų veikimo schemas, aparatų konstrukcija.

Dalyko mokymuisi skiriama 28 val.

Eil. Nr.	Potemių pavadinimai	Valandų skaičius
1.	Masės ir energijos tvermės dėsniai. Sistemos pusiausvyros dėsniumai.	1
2.	Pagrindinės fizikinės realiųjų skysčių savybės. Hidrostatika. Hidrodinamika.	2
3.	Skysčių transportavimas. Siurbliai, jų tipai, našumas bei konstrukcija.	4
4.	Dujų suspaudimas ir transportavimas. Kompresoriai, jų tipai. Dujų saugyklos. Dujų skaidymas šaldant iki žemų temperatūrų.	3
5.	Mechaniniai procesai. Medžiagų rūšiavimas pagal dalelių stambumą. Medžiagų transportavimas.	2
6.	Šiluminiai procesai. Šildymo būdai. Šilumokaičiai.	3
7.	Aušinimas ir kondensacija. Kondensatoriai.	2
8.	Šaldymas. Šaldytuvai. Šaldomasis ir šaldantysis agentai.	2
9.	Garinimas ir kristalizacija.	1
10.	Masės kaitos procesai. Masės kaitos aparatų tipai.	1
11.	Absorbicija ir adsorbicija. Principinės procesų schemas. Absorbicijos ir adsorbicijos aparatai.	2
12.	Rektifikacijos ir distiliacijos procesai. Specialūs rektifikacijos ir distiliacijos būdai. Rektifikacijos procesų įrengimai ir jų eksploatavimas.	3
13.	Cheminiai reaktoriai. Cheminių reaktorių schemas ir jų parinkimas.	2
	Iš viso	28

Dalyko išmokimas patikrinamas kvalifikacijos egzamino metu.

5. KONTROLĖS MATAVIMO PRIETAISAI IR AUTOMATIKA

Šiame dalyke pateikiama žinių apie automatinio reguliavimo principus, matavimo ir automatikos prietaisų panaudojimą gamyboje, grįžtamąjį ryšį automatinėse reguliavimo schemose.

Dalyko mokymuisi skiriama 28 val.

Eil. Nr.	Potemių pavadinimai	Valandų skaičius
1.	Supratimas apie reguliavimą. Automatinio reguliavimo principai. Automatinio reguliavimo sistemos.	2
2.	Metrologinės sąvokos. Matavimo metodai. Matavimo paklaidos. Matavimo keitiklių elementai. Matavimo keitikliai.	2
3.	Slėgio ir išretėjimo matavimas. Slėgio matavimo prietaisų klasifikavimas ir eksploatavimas.	4

4.	Lygio matavimas.	2
5.	Kiekio ir debito matavimas. Pastovaus slėgių skirtumo ir kintamo slėgių skirtumo debitmačiai.	4
6.	Bendros žinios apie temperatūros matavimą. Temperatūros matavimo prietaisai.	4
7.	Fizinių-cheminių medžiagų savybių matavimas.	3
8.	Technologinių procesų automatizavimas. Automatizavimo schemas ir jų aptarnavimas.	3
9.	Automatikos įrenginiai naudojami technologinių parametrų užrašymui.	2
10.	Apsaugos, blokuočių ir signalizacijos schemas, jų aptarnavimas.	2
Iš viso		28

Dalyko išmokimas patikrinamas kvalifikacijos egzamino metu.

6. BENDRAS ELEKTROTECHNIKOS PAGRINDŲ KURSAS

Šio dalyko mokymosi metu pateikiama žinių apie elektromagnetinius reiškinius, pagrindinius elektrotechnikos dėsnius. Pateikiama, kaip remiantis elektromagnetiniais reiškiniais aiškinti elektrotechninių aparatų veikimą.

Dalyko mokymuisi skiriama 24 val.

Eil. Nr.	Potemių pavadinimai	Valandų skaičius
1.	Supratimas apie elektros srovę. Potencialas, potencialų skirtumas. Elektros srovė. Srovės rūšys: pastovi, kintama. Srovės matavimo vienetai.	3
2.	Medžiagų klasifikavimas pagal laidumą. Varža. Varžos matavimo vienetai.	2
3.	Pagrindiniai elektrotechnikos dėsniai. Dėsnių panaudojimas ir elektrinių grandinių skaičiavimas.	2
4.	Elektros srovės magnetinis ir šiluminis veikimas. Šildymo elementai, kaitinimo lempos, saugikliai. Elektromagnetai. Pastoviosios srovės ir kintamosios srovės elektros varikliai.	4
5.	Elektros grandinių elementai. Pastoviosios ir kintamos srovės šaltiniai. Elektros grandinių pasyviniai elementai: varžos, kondensatoriai, induktyvumas.	5
6.	Elementų jungimas elektros grandinėse. Nuoseklus elementų jungimas. Lygiagretus elementų jungimas.	3
7.	Puslaidininkiai ir jų tipai. Puslaidininkių savybės.	2
8.	Puslaidininkių elementai. Lygintuvai. Tranzistoriniai stiprintuvai ir raktai.	3
9.	Elektrinių parametrų matavimas. Matavimo paklaidos ir prietaisų charakteristikos.	2
10.	Elektros srovės poveikis žmogaus organizmui. Priemonės ir būdai apsaugoti nuo nutrenkimo elektros srove. Įžeminimas, įnulinimas. Pirmoji pagalba, nukentėjus nuo elektros srovės.	2
Iš viso		28

Dalyko išmokimas patikrinamas kvalifikacijos egzamino metu.

7. TECHNOLOGIJŲ IR TECHNOLOGINIŲ APARATŲ PRIEŽIŪRA IR EKSPLOATACIJA. REIKALAVIMAI APTARNAUJANT TECHNOLOGINIUS ĮRENGINIUS

Šiame dalyke pateikiami reikalavimai technologinių įrenginių aptarnavimui ir eksploatacijai. Pagrindinių aparatų, esančių operatoriaus žinioje, paskirtis, konstrukcija, aptarnavimo ypatumai. Dalyko mokymuisi skiriama 10 val.

Eil. Nr.	Potemių pavadinimai	Valandų skaičius
1.	Reikalavimai aptarnaujant ir eksploatuojant technologinius įrenginius.	1
2.	Operatoriaus žinioje esantys technologiniai aparatai ir įrengimai. Jų paskirtis, konstrukcija, veikimo principas.	3
3.	Technologinio režimo normos.	1
4.	Įrenginio technologinė schema, jos aptarnavimas.	3
5.	Avarinio stabdymo tvarka. Avarijos lokalizavimo ir likvidavimo tvarka.	1
6.	Įskaita	1
Iš viso		10

Dalyko mokymasis baigiamas įskaita.

8. GAMTOSAUGOS REIKALAVIMAI. APLINKOSAUGINIS SUPRATIMAS

Šiame dalyke pateikiama medžiaga apie žmonių įtaką gamtai ir aplinkai, pateikiamos "gamtos" ir "aplinkos" sąvokos. Supažindinama su aplinkos apsaugos organizavimu bendrovėje bei šalyje.

Dalyko mokymuisi skiriama 8 val.

Eil. Nr.	Potemių pavadinimai	Valandų skaičius
1.	Žmogaus ūkinės veiklos poveikis aplinkai. Aplinkos išsaugojimo kryptys. Švaresnė gamyba. Gamtos išteklių ir jų naudojimas.	2
2.	Teršalų klasifikacija. Pagrindiniai taršos šaltiniai. Pagrindinės aplinkos teršimo tendencijos.	1
3.	Pagrindinės žmogaus veiklos sąlygojamos aplinkos problemos. Medžiagų apykaita gamtoje ir visuomenėje.	2
4.	Aplinkos apsaugos vadybos sistema. Aplinkos apsaugos standartai. Aplinkosaugos įstatymai. Bendrovės aplinkos apsaugos politika ir jos įgyvendinimas.	3
Iš viso		8

Dalyko mokymasis baigiamas apibendrinamuoju pokalbiu.

8. DARBO TEISĖS KLAUSIMAI

Pateikiama medžiaga apie darbo apmokėjimo, atostogų įstatymus. Taip pat pateikiamos darbo sutarčių formos bei garantijos, darbo ginčų nagrinėjimo tvarka.

Dalyko mokymuisi skiriama 2 val.

Eil. Nr.	Potemių pavadinimai	Valandų skaičius
1.	Darbo apmokėjimo įstatymas. Atostogų įstatymas. Mokesčiai.	1
2.	Darbo sutartis. Darbo ginčų įstatymas.	1
	Iš viso	2

9. EKONOMINIŲ ŽINIŲ PAGRINDAI

Pateikiama medžiaga apie verslo organizavimo formas šalyje, pagrindinius įmonių tipus, vertybinius popierius. Supažindinama su mokesčių rūšimis.

Dalyko mokymuisi skiriama 2 val.

Eil. Nr.	Potemių pavadinimai	Valandų skaičius
1.	Verslo organizavimo formos. Vertybiniai popieriai.	1
2.	Mokesčiai. Bendrasis nacionalinis produktas.	1
	Iš viso	2

10. DARBUOTOJŲ SAUGA IR SVEIKATA

Šis mokymo dalykas suteikia pagrindines žinias apie darbų saugos taisyklių reikalavimus tiesioginėje darbo vietoje. Jame išaiškinama saugaus darbo esmė, Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo reikalavimai, kitų teisės aktų saugos ir sveikatos klausimais reikalavimai. Nagrinėjamos nelaimingų atsitikimų darbe priežastys ir prevencija.

Dalyko mokymuisi skiriama 16 val.

Eil. Nr.	Potemių pavadinimai	Valandų skaičius
1.	Lietuvos Respublikos Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymas, kiti teisės aktai darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais. Teisės aktai, reglamentuojantys saugų darbą.	2
2.	Darbuotojų saugos ir sveikatos organizavimas bendrovėje. Darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimai, aptarnaujant technologinius įrenginius. Darbdavių ir darbuotojų teisės ir pareigos.	2

3.	Darbuotojų saugos ir sveikatos instruktavimo tvarka. Darbuotojų saugos ir sveikatos atestavimas ir jų teisė dirbti konkrečius darbus. Nelaimingi atsitikimai darbe ir jų tyrimas. Žalos dėl nelaimingų atsitikimų ir traumų atlyginimas.	2
4.	Kenksmingi, pavojingi ir rizikos veiksniai darbo aplinkoje. Saugių ir sveikų darbo sąlygų užtikrinimas. Rizikos faktoriai ir darbuotojų saugos bei sveikatos būklės vertinimas. Rizikos vertinimas.	3
5.	Elektrosaugos ir priešgaisrinės saugos reikalavimai. Pirminės gaisro gesinimo priemonės ir jų naudojimas.	1
6.	Patalpų bei gamybų klasifikacija, keliami reikalavimai. Prevencinis priešgaisrinis darbas. Darbuotojo veiksmai kilus gaisrui ar atsiradus uždujinimui.	2
7.	Medžiagos ir žaliavos naudojamos bendrovėje, jų savybės, saugos duomenų lapai. Dujokaukės, jų klasifikacija, dujokaukės parinkimas. Cheminių medžiagų klasifikacija, ženklavimas, pakavimas ir t.t.	2
8.	Pirmosios pagalbos suteikimas nudegus, apsinuodijus smalkėmis bei užtroškus dujomis. Atpalaidavimas nuo elektros srovės ir pirmosios pagalbos suteikimas. Pirmoji pagalba įvykus nelaimingam atsitikimui darbe. Dirbtinis kvėpavimas ir širdies masažas.	2
9.	Įskaita	2
Iš viso		16

Dalyko mokymasis baigiamas įskaita. Be to, šio dalyko išmokimas patikrinamas kvalifikacijos egzamino metu.

11. DARBO HIGIENA IR PRAMONINĖ SANITARIJA

Šis dalykas nagrinėja reikalavimus gamybinėms patalpoms ir įrengimams, supažindina su asmeninės higienos taisyklėmis.

Dalyko mokymuisi skiriama 2 val.

Eil. Nr.	Potemių pavadinimai	Valandų skaičius
1.	Reikalavimai gamybinėms patalpoms ir įrengimams: apšildymui, ventiliacijai, apšvietimui. Buitinės patalpos. Darbo drabužių skalbimas ir cheminis valymas.	1
2.	Darbuotojų aprūpinimas asmeninėmis apsauginėmis priemonėmis. Asmens higienos taisyklės.	1
Iš viso		2

PRAKTINIS MOKYMAS

Praktinis mokymas atliekamas veikiančiame technologiniame cheminių produktų gamybos ceche, vadovaujant praktinio mokymo instruktoriui. Praktinio mokymo metu cheminių produktų gamybos operatorius stebi ir mokosi reguliuoti bei valdyti automatikos prietaisų pagalba cheminių produktų gamybos procesą, paleisti bei sustabdyti gamybinius agregatus, nustatyti operatoriaus aptarnaujamoje vietoje esančių įrengimų gedimus bei nukrypimus nuo normalaus technologinio režimo ir šalinti tų gedimų priežastis.

BAIGIAMASIS ŽINIŲ TIKRINIMAS

Baigiamasis žinių, mokėjimų tikrinimas vykdomas kvalifikacijosegzamino forma.

Kvalifikacijos egzaminas organizuojamas ir vykdomas vadovaujantis Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos patvirtintais kvalifikacinių ir baigiamųjų egzaminų reglamentais.

Kvalifikacijos egzaminas susideda iš dviejų dalių:

- 1) bandomojo kvalifikacinio darbo atlikimo, veikiančiame cheminių produktų gamybos ceche, kur egzaminų komisija įvertina jo sugebėjimus aptarnauti technologinį procesą, priimti sprendimus pagal pateiktas avarines situacijas, pildyti operatyvinį žurnalą,
- 2) teorinių žinių egzaminu.

Teorinis egzaminas vyksta pokalbio forma, pateikus egzaminuojamajam bilieta, kuriame yra 4-5 klausimai, parinkti pagal mokymo programos temas.

Kvalifikacijos egzaminą leidžiama laikyti, jei praktinio darbo vertinimas ne mažesnis kaip 7 balai.

Kvalifikacijos egzaminu vykdymui, besimokančiųjų žinių vertinimui, mokymo institucijos vadovo įsakymu sudaroma ne mažiau kaip 3 asmenų komisija, kurioje dalyvauja darbdavys ar jo įgaliotas asmuo, darbų saugos tarnybos specialistas, gamybos skyriaus atstovas, mokymo įstaigos atstovas. Į egzaminą gali būti kviečiamas Valstybinės darbo inspekcijos atstovas.

Dėstytojas ir instruktorius, vykde mokymą egzaminuojamoje grupėje, egzamine dalyvauja be sprendžiamojo balso.

Asmenims, sėkmingai išlaikiusiems egzaminą, kai abiejų dalių įvertinimai ne mažesni kaip 7 balai, suteikiama profesinė cheminių produktų gamybos operatoriaus kvalifikacija ir išduodamas nusatytos formos kvalifikacijos pažymėjimas (lygmuo 2100) ir atestacijos pažymėjimas su įrašu: **cheminių produktų gamybos operatorius**.